

Хронічний біль у дітей з онкопатологією: шляхи вирішення проблеми

Адамчук Н.М.¹, Сорокіна О.Ю.²

¹ Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава, Україна

² ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України», м. Дніпро, Україна

Мета. Больовий синдром є одним з ускладнень у дітей із гострими лейкозами, що потребує своєчасної й ефективної знеболювальної терапії. Нами було вирішено визначити ефективність і переносимість знеболення в дітей із гострими лейкозами залежно від методу знеболення.

Матеріали та методи. Проведено обстеження 60 дітей (3 групи по 20 дітей у кожній). У 1-й групі проводилося

знеболення морфіном, у 2-й – морфіном у комбінації з габапентином, у 3-й – парацетамолом із габапентином. Досліджувалися показники серцево-судинної системи, шлунково-кишкового тракту. Використовувалися опитувальник «Самопочуття. Активність. Настрій» для визначення психоемоційних порушень, візуально-аналогова шкала та шкала облич – для визначення інтенсивності болю.

Результати та їх обговорення. У 1-й групі в усіх дітей відзначалися порушення функції шлунково-кишкового тракту та лабільність артеріального тиску. У 2-й групі тільки в 11 дітей відзначалися порушення з боку травної системи, з боку серцево-судинної ускладнень не було. У 3-й групі лише в 5 дітей мала місце лабільність артеріального тиску. Середні показники активності в усіх трьох групах практично однакові й відображають сприятливий стан. Середні показники самопочуття найнижчі в 1-й групі – $3,78 \pm 0,11$ ($p < 0,05$), тоді як у 2-й групі – $3,84 \pm 0,06$ ($p < 0,05$) і в 3-й – $4,01 \pm 0,09$ ($p < 0,05$). Показники настрою в 2-й і 3-й групах майже однакові – $4,04 \pm 0,12$ ($p < 0,05$) та $4,42 \pm 0,04$ ($p < 0,05$) відповідно, а найгірші в 1-й групі – $3,94 \pm 0,07$ ($p < 0,05$). Інтенсивність болю

за візуально-аналоговою шкалою на 30-й день дорівнювала в 1-й групі ≤ 5 балів, у 2-й – ≤ 4 бали та в 3-й – ≤ 3 бали. На 78-й день інтенсивність болю в 1-й групі становила ≤ 5 балів, у 2-й і 3-й групах – ≤ 3 бали. Тяжка астения спостерігалася лише в 6 дітей (10 %) 1-ї групи, помірна астения – в 45 дітей (75 %) і реакція втоми – в 9 (25 %).

Висновки. Найкращою переносимістю знеболення була в дітей, які отримували парацетамол із габапентином, найгіршою – в дітей, які отримували тільки опіати. Діти, в яких комбінували опіати з габапентином, мали кращі показники самопочуття та значно менше ускладнень порівняно з дітьми, котрі отримували тільки опіати.

Ключові слова: хронічний біль, діти, хіміотерапія, аналгезія.

Chronic pain in children with oncopathology: ways of solving the problem

Adamchuk N.M.¹, Sorokina O.Yu.²

¹ Ukrainian Medical Stomatological Academy, Poltava, Ukraine

² State Institution «Dnipropetrovsk Medical Academy of the Ministry of Health of Ukraine», Dnipro, Ukraine

Objective. Pain is one of the complications in children with acute leukemia, which requires timely and effective analgesic therapy. We decided to determine the effectiveness and tolerability of analgesia in children with acute leukemia depending on the method of analgesia.

Materials and methods. There was a survey of 60 children (3 groups of 20 children each). In group 1 conducted morphine analgesia, in group 2 – morphine in combination with gabapentin, in group 3 – paracetamol with gabapentin. Investigated performance of the cardiovascular system, gastrointestinal tract. The questionnaire “Feeling. Activity. Mood” was used to determine psycho-emotional disorders, visual-analogue scale and face scale was used to determine the intensity of pain.

Results and discussion. In group 1, all children had dysfunction of the gastrointestinal tract and lability of blood pressure. In group 2, only 11 children had disorders of the digestive system, there were no cardiovascular complications. In group 3, only 5 children had lability of blood pressure. Averages activity in all three groups are almost identical and

reflect favorable condition. The average health indicators are the lowest in the 1st group – 3.78 ± 0.11 ($p < 0.05$), in the 2nd group – 3.84 ± 0.06 ($p < 0.05$), and in the 3rd group – 4.01 ± 0.09 ($p < 0.05$). Mood indicators in groups 2 and 3 are almost the same – 4.04 ± 0.12 ($p < 0.05$) and 4.42 ± 0.04 ($p < 0.05$), respectively, and the worst in 1st group – 3.94 ± 0.07 ($p < 0.05$). The pain intensity according to visual-analogue scale on day 30 was in the 1st group ≤ 5 points, in the 2nd group ≤ 4 points and in the 3rd group ≤ 3 points. On day 78, the intensity of pain in group 1 was ≤ 5 points, in 2nd and 3rd groups – ≤ 3 points. Severe asthenia was observed only in 6 children (10 %) of the group 1, moderate asthenia – in 45 children (75 %) and the fatigue reaction – in 9 children (25 %).

Conclusions. The best tolerability of analgesia in children, receiving paracetamol with gabapentin, the worst – in children receiving only opiates. Children who combined opiates with gabapentin had better health and significantly fewer complications than children who received opiates alone.

Key words: chronic pain, children, chemotherapy, analgesia.